

Tâġût

Ömer Faruk

12 Kas, 2018

<https://ilimvecihat.com>

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ، الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِیْنَ، وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلٰی رَسُوْلِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلٰی آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِیْنَ

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولًا أَنْ اَعْبُدُوا اللّٰهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ

“Andolsun ki biz her ümmete, Allah’a ibadet edin ve tâğut’tan kaçının diye (tebliğ etmeleri için) bir rasul göndermişizdir...” (Nahl 36)

فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللّٰهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا انْفِصَامَ لَهَا وَاللّٰهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ.
اللّٰهُ وَلِيُّ الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا یُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمٰتِ اِلَى النُّوْرِ وَالَّذِیْنَ كَفَرُوْا اُولِیٰٓاُوْهُمْ الطَّاغُوتُ یُخْرِجُوْنَهُمْ
مِنَ النُّوْرِ اِلَى الظُّلُمٰتِ اُولٰٓئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ

“...Kim tâğut’u reddeder ve Allah’a iman ederse, o kopması mümkün olmayan sapasağlam bir kulpa (İslam’a, tevhide) [\[1\]](#) yapışmış olur. Allah işitendir, bilendir. Allah iman edenlerin dostudur. Onları karanlıklardan aydınlığa (imana) çıkarır. Kafirlerin dostları ise tâğut’tur. Onlar da onları aydınlıktan karanlıklara (küfre) çıkarırlar. [\[2\]](#) İşte onlar cehennemliklerdir. Onlar orada ebedî kalacaklardır.” (Bakara 256-257)

وَالَّذِیْنَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ اَنْ یَّعْبُدُوْهَا وَاَنَابُوا اِلَى اللّٰهِ لَهُمُ الْبُشْرٰی فَبَشِّرْ عِبَادِ

“Tâğut’a ibadet etmekten kaçınıp Allah’a yönelenlere, işte onlara müjde (cennet müjdesi) vardır. Kullarımı müjdele!” (Zümer 17)

İlk olarak zikrettiğimiz ayette, tüm Rasullerin ortak çağrısının “Allah’a ibadet etmek ve tâğut’tan kaçınmak” olduğu, ikinci ayetlerde ise, İslam’a yapışmanın/girmenin şartının “tâğut’u red ve Allah’a iman” olduğu ve tâğut’u reddetmeyenlerin küfür içinde buldukları ve onların ebedi azaba çarptırılacağı belirtilmiştir. Bu Nahl 36 ve Bakara 256. ayetler, “Allah’tan başka hak olarak ibadet edilen hiçbir ilah yoktur” anlamına gelen kelime-i tevhid’in (Lâ ilâhe illallâh’ın) tefsiridir. Zira bu ayetler, tevhid’in olmazsa olmaz iki parçası olan “nefy” (olumsuz kılmak, yani “hiçbir ilah yoktur” anlamındaki “lâ ilâhe” kısmı) ve “ispat”ı (“ilah sadece Allah’tır” demek olan “illallâh” kısmı) içermektedir. Nahl 36. ayetteki “Allah’a ibadet edin” ifadesi ispat, “tâğut’tan kaçının” ifadesi ise nefy cümlesidir. Diğer ayette geçen “Kim tâğut’u reddeder” ifadesi nefy, “Allah’a iman ederse” ifadesi de ispat cümlesidir. Dolayısıyla kelime-i tevhid’i söyleyen biri: “Allah’tan başka kendilerine ibadet edilen hiçbir tâğut’a ibadet etmem, ibadetin tümünü

sadece Allah'a yönlendiririm." demiş olmaktadır.

Son olarak zikrettiğimiz ayette de, cennet müjdesini hak edecek kimselerin "tâğût'a ibadet etmekten kaçınıp Allah'a yönelenler" oldukları vurgulanmıştır.

Yani bu ayetlerde İslam'ın en temel konularına değiniliyor; Tüm Rasullerin ortak çağrısı, nasıl Müslüman olunur/tevhid dairesine girilir ve cennete kimler girecek! Ve bu hayâtî öneme sahip olan konular anlatılırken kilit noktayı "tâğût'u reddetmek ve Allah'a iman etmek/sadece Allah'a ibadet etmek" ilkesi oluşturuyor. İşte burada dikkatlerimizi çeken bir şey var: "TÂĞÛT!". Nedir tâğût!? Reddedilmesi gerekli olan tâğût kimdir!?

(Ara Not/Bir Fâide: Bazı naslarda tâğût'u reddetmeyi ifade eden cümle, Allah'a iman'dan/sadece Allah'a ibadetten söz eden cümleden önce zikredilmiştir. Bakara 256 ve Zümer 17. ayetler bunun örnekleridir. Bunun nedeni, Allah'a iman etmenin kabul edilen bir iman olması için tâğût'u reddetmenin gerekli bir şart olmasıdır. Yani tâğût'u reddetmeden Allah'a imanın gerçekleşmeyeceğine dikkat çekilmektedir. Ayriyeten burada, boşaltmanın/arındırmanın süslemekten (bir şeyler dâhil etmekten) önce geldiği kuralına, yani Allah'a imanın kalbe girmesi için en başta kalbin pisliklerden (batılardan) temizlenmesinin gerekliliğine işaret vardır. Kişi ilk olarak tâğût'u reddederek şirk elbisesini çıkarır ve sonra iman kalbine tertemiz bir şekilde girer.

Ancak -Nahl 36. ayet gibi- bazı naslarda ise bunun tam aksi söz konusu olup Allah'a ibadet/Allah'a iman, tâğût'u reddetmekten önce zikredilmiştir. Bu meyanda ise şuna işaret vardır; Allah'a iman etmek iman esaslarının en başındadır. Tağût'u reddetmek ise bu esasın şartıdır. Esas ise şarttan önceliklidir.)

Tâğût Nedir?

Tâğût kelimesi luğatta/sözlükte, azgınlaşan, haddi aşan manasındadır. İstılahtaki/şeriattaki anlamına gelince; İslam alimleri tâğût'un tanımında farklı tarifler ileri sürmüşlerdir. Bu tariflerin hepsi de doğrudur. Ancak bu tarifler, tâğût'u sadece tanımda söylenenlerle sınırlamak manasında ya da birinin tâğût dediğine diğeri demiyor anlamında olmayıp, -ilim ehli arasında malum olduğu üzere- önemine vurgu yapmak/dikkatleri çekmek için "bir şeyi, fertlerinden/kapsamı altına giren şeylerden bazıyla (bir veya birkaçıyla) tarif etmek" kabilindedir. Ancak -birazdan da görüleceği üzere- kimi alimler, tâğût kavramını efrâdına câmi', ağıârına mâni' (bütün fertlerini/çeşitlerini kapsayacak ve dışındakileri içerisine almayacak) şekilde tarif etmişlerdir.

Şimdi bu tariflerden bir kaçını zikrederim:

a) Şeytan. (Hz. Ömer, Şa'bî, Atâ, Dahhâk, Katâde, Süddî v.s'in tarifidir.)

b) İnsanların kendisine muhakeme oldukları (kendisinden hüküm vermesini istedikleri), işlerinin idarecisi olan insan suretindeki şeytandır. (İbn Abbâs'ın talebesi Mücahid. Yani insanlar arasındaki anlaşmazlıklar hakkında ve başka konularda hüküm verme makamında olup da Allah'ın hükümlerine bağlı kalmadan hüküm veren.)

c) Allah'ın dışında ibadet edilen her şeydir. (Tâğüt'un bu tarifini; Leys, Ebû Ubeyde, Kisâî ve luğat âlimlerinin geneli yapmıştır. Bkz: Şerhu Sahîhi Muslim; İmam Nevevî, 3/18. Keza İmam Malik de bu tarifi yapanlar arasındadır. Bkz: Tefsîru İbn-i Kesîr 2/294.) Bu tarif, tâğüt'un bütün çeşitlerini kapsayan bir tariftir.

d) Kâhin. (Örneğin: Saîd b. Cübeyr.)

e) Sihirbaz. (Örneğin: Ebu'l-Âliye, İbn Sîrîn.)

f) Sapıklıkta baş olan. (Şa'bî, Atâ ve Mücahid, tâğüt'u tarif ederlerken bu anlamını da zikretmişlerdir. Bkz: Lisânu'l-Arab; İbnu'l-Manzûr. Ayrıca bkz: el-Kâmûsu'l-Muhît; Fîrûzâbâdî.)

g) İbn Cerîr et-Taberî: "Benim yanımda Tâğüt'un doğru manası şudur: Allah'a karşı haddini aşmış Allah'ın dışında ister kendi zorlamasıyla ister insanların kendi isteğiyle ibadet edilen her şeydir. Allah'ın dışında ibadet edilen bu varlığın insan veya şeytan veya put veya herhangi bir şey olması hiç fark etmez." (Câmiu'l-Beyân an Te'vîli Âyi'l-Kur'ân, Bakara 256. ayet'in tefsiri.) Taberî'nin (rahimehullah) bu tarifi, tâğüt'un bütün çeşitlerini kapsayan tariflerdendir.

h) İbnu'l-Kayyim: "Kendisine ibadet edilmede, tabi olunmada ve itaat edilmede haddi aşan her kul demektir. Her kavmin tâğüt'u, Allah Teâlâ'nın ve Rasûlü'nün (sallallahu aleyhi ve sellem) dışında kendisine muhakeme oldukları veya ibadet ettikleri veya Allah'tan bir delil olmadığı halde tabi oldukları veya Allah'a itaat olduğunu bilmedikleri bir hususta itaat ettikleri kimse/şeydir..." (İ'lâmu'l-Muvakkîn, 1/50.) Bu tarif de tâğüt'un bütün çeşitlerini kapsayan bir tariftir.

ı) Muhammed b. Abdilvehhâb: "Tâğütler çoktur. Onların başları 5'tir: **1)** İblis. **2)** Razi olduğu halde Allah'ın dışında ibadet edilen. **3)** İnsanları kendisine ibadete çağırın. **4)** Gayb'tan (gelecekte) bir şey bildiğini iddia eden. **5)**

Allah'ın indirdiğinin dışındakiyle hükmeden.” [4]

i) Şeyhu'l-İslam İbn Teymiyye: “...Bu nedenle Allah Teâlâ, kitabının dışındaki ile hüküm verene muhakeme olunan kimseyi tâğût diye isimlendirmiştir.” (Mecmû'l-Fetâvâ, 28/200. Şeyhu'l-İslam'ın burada kastettiği ayet -birazdan kısa izahı yapılacak olan- Nisâ 60. ayettir.)

Bütün bunlardan sonra tâğût'un, hem bu zikrettiğimiz tarifleri, hem de bunların dışında zikretmediğimiz diğer tarifleri kapsayan 2 tanımı olduğunu söyleyebiliriz:

1) “Razı olduğu halde ibadet çeşitlerinden biri dahi olsa Allah'ın dışında ibadetin kendisine yöneltildiği her kimsedir.” Buna göre Allah'tan başka ibadet edilen peygamberler, melekler ve salihler tağüt kavramının kapsamına girmezler. Çünkü bu kimseler kendilerine yapılan ibadetten razı değildirler.

2) “Tâğütlerin imamı olan Şeytan'dır.” Çünkü görünürde Allah'tan başkasına ibadet eden aslında/hakikatte şeytana ibadet etmiş olur. Nitekim Allah Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ

“Ey Âdemoğulları! Size, “şeytana ibadet etmeyin, çünkü o sizin apaçık bir düşmanınızdır” demedim mi?” (Yâsîn 60)

Halbuki -eski ve yeni- Ademoğlundan çok az bir kesim hariç müslüman veya gayr-i müslim hiç kimse şeytani sevmez, Ona ibadet etmeyi kastetmez.

يَا أَبَتِ لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلرَّحْمَنِ عَصِيًّا

“Ey babacığım, Şeytana ibadet etme! Muhakkak ki şeytan Rahmân'a âsi oldu.” (Meryem 44)

Tâğût Kavramına İlişkin 4 Husus

1) Tâğût'un luğat anlamı itibariyle 'haddi aşan' anlamına geldiğini söylemiştik. Bir kelimenin luğat ve ıstılah manası arasında muhakkak bir tür ilişki olduğu için ilim ehli, tâğût kavramının bu manaları arasında şöyle bir bağlantı olduğunu belirtmişlerdir: Razı olduğu halde kendisine ibadet edilen kimse haddini aşmış biridir. Zira bir çok şeyden aciz, mahluk olan birinin haddi, ma'bûd (ibadet edilen) makamına geçmesi değil, Allah Teâlâ'ya kul olmasıdır.

2) Şayet tâğut, Allah Teâlâ'nın dışında kendisine ibadet edilen anlamına geliyorsa, o halde Allah'tan başkasına ibadet eden, yani şirk koşan herkes tâğut'a ibadet ediyor, onu reddetmiyor demektir. Yani tâğut'a ibadet ile şirk koşmak aynı şeylerdir. Buna göre, yalnızca Allah'a sarfedilmesi gereken bir ibadeti salih birine veya bir peygambere yönelterek Allah'a şirk koşan kimse de tâğut'a ibadet etmiş demektir. Ancak, salihler ve peygamberler tâğut olmadığına göre böyle biri tâğut olan şeytan'a ibadet etmiş olur.

3) Üç tür tâğut vardır:

a) Ruh'u olmayan cansız varlıklar: Ağaç, taş, güneş, ay, put gibi.

b) Ruh'u olan canlı varlıklar: Bunlar insan, cin, şeytan ve hayvanlardır.

c) Hissi olmayan manevi şeyler: Yani görülebilen veya dokunulabilen olmayan şeyler. Heva/nefis gibi. Allah Teâlâ şöyle demiştir:

أَفَرَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ

“Hevasını ilah edineni görmedin mi!?...” (Câsiye 23)

İlah kelimesi luğatta ve ıstılah'ta: *“Hak olarak (Allah) veya batıl olarak kendisine ibadet edilen varlık, yani ma'bûd (kendisine ibadet edilen)”* anlamına gelir. İlah kelimesi 'ma'bûd' anlamına geldiğine göre ve tâğut 'Allah'ın dışında kendisine ibadet edilen' anlamında olduğu için heva da tâğut olabilir. Şöyle ki; eğer kişi hevasını hak ve batılın, doğru ve yanlışın ölçüsü kılmışsa, yani Allah Teâlâ'nın açık bir hükmüne aykırı olduğunu görse bile hevasının hak gördüğünü hak, batıl gördüğünü de batıl addediyorsa, işte bu kimse hevasına ibadet ediyor, dolayısıyla hevası onun tâğut'u olmuş oluyor demektir. Zira hak, Allah'ın hak dediği, batıl Allah'ın batıl dediğidir. Bu özellik yalnızca Allah'a ait olup heva'ya verildiği takdirde şirk/tâğut'a ibadet etme meydana gelir. Ayetin ifadesiyle eğer ki nefis bu anlamda tâğut olabiliyorsa, onun gibi hissi olmayan manevi şeylerden biri olan akıl ve mantık da bu anlamda tâğut olabilir. Keza bu tür tâğut'a, Allah Teâlâ'nın hükümlerine aykırı beşeri kanunlar ve örf-adetler de dahildir. *(Bunun açıklaması birazdan gelecektir.)*

4) Kur'ân'da tâğut kavramı 8 yerde geçer. 8 ayetin 3'ü, dinin aslından bahseder. Bunlar; Bakara 256, Zümer 17 ve Nahl 36. ayetlerdir. Diğer 5 ayet ise, küfür ve tâğut'a ibadet edenlerle alakalıdır. Bunlar da; Bakara 257, Nisâ 51, Nisâ 60, Nisâ 76 ve Mâide 60. ayetlerdir.

Tâğut kavramı bazı hadislerde de zikredilmiştir. Bu hadislerinden birinde

Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle haber vermiştir:

يجمع الله الناس يوم القيامة فيقول من كان يعبد شيئاً فليتبعه فيتبع من كان يعبد الشمس الشمس
ويتبع من كان يعبد القمر القمر ويتبع من كان يعبد الطواغيت الطواغيت...

“...Kıyamet günü Allah insanları toplar ve der ki: “Kim hangi şeye ibadet ediyordu ise ona tabi olsun.” Böylece güneşe ibadet eden güneşe tabi olur, aya ibadet eden aya tabi olur, tâğutlara ibadet eden de tâğutlara tabi olur...”
(Buhârî)

Kur’ân Ayetleri ve Tarifler Bağlamında Günümüz Tâğutlarından Bazıları

a) Allah Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا نُزِّلَ إِلَيْكَ وَمَا نُزِّلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكَمُوا إِلَى
الطَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا

“Sana indirilene (Kur’ân’a) ve senden önce indirilenlere iman ettiklerini iddia edenleri görmedin mi? Tâğut’u reddetmeleri kendilerine emrolunduğu halde, hüküm vermesi için tâğut’a başvurmak istiyorlar. Halbuki şeytan onları iyice saptırmak istiyor.”
(Nisâ 60)

Bu ayet de dahil olmak üzere Nisâ 59’dan 65. ayet’e kadar ki ayetlerin nuzül sebebini İbn Hacer el-Askalânî (rahimehullah) şöyle aktarmıştır: “İshâk b. Râheveyh (rahimehullah) tefsirinde sahih bir senetle Şa’bî’den (rahimehullah) şunu rivayet etmiştir: “Yahudilerden bir adamla münafıklardan bir adam arasında bir husumet vardı. Yahudi münafığı Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)’e çağırıldı. Çünkü yahudi Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)’in rüşvet kabul etmediğini biliyordu. Münafık da yahudi’yi onun hakimlerine çağırıldı. Çünkü onun hakimlerinin rüşvet aldıklarını biliyordu. Bunun üzerine Allah Teâlâ bu ayetleri indirdi.” (Fethu’l-Bârî, 5/37)

Kısacası bu ayet, Müslüman olduğunu söyleyen birinden bahsetmekte ve bu kimsenin, yahudiyle yaşadığı bir ihtilafı Allah Teâlâ’nın şeriatına taşıma imkanı varken, ona aykırı hükümler ile hükmeden bir hakim’e taşıyarak halletmek istemesi sebebiyle iman iddiasının boş bir laftan öteye gitmeyeceğini, Müslüman olmadığını beyan etmektedir. Dolayısıyla, Allah’ın şeriatına başvurma imkanı varken, ihtilafı çözüme kavuşturması için şeriata aykırı hükümlerle hüküm veren bir mercîye müracaat etmek, başlı başına dinden çıkartan bir eylemdir.

Bu ayetten şunlar çok açık bir şekilde anlaşılmaktadır:

1) Herhangi bir anlaşmazlık halinde Allah Teâlâ'nın hükümlerine başvurmak bir ibadettir. Zira ayette, herhangi bir konuda Allah'ın hükmüne değil de başkasının hükmüne başvuranların iman iddiaları boşa sayılmakta, mümin olmadıkları vurgulanmaktadır. Dolayısıyla Allah'ın hükümlerine başvurmak imanın bir şartıdır. İmanın şartı olan bir şeyin ibadet olduğu ise gayet açıktır.

2) Allah Teâlâ'nın indirdiğinin dışında başka hükümlerle hükmeden, insanların anlaşmazlık halinde Allah'ın hükümlerine değil de kendisine başvurdukları, kendisinden hüküm talep ettikleri her bir merci tâğüt'tür. Çünkü herhangi bir anlaşmazlık halinde Allah'ın hükümlerine müracaat etmek bir ibadet olduğuna göre, bu ibadetin Allah'tan başka kendisine yöneltildiği her bir mercî tâğüt'tür. İbn Kesîr (*rahimehullah*) tefsirinde şöyle demiştir: *“Ayet, bütün bunların hepsinden daha geneldir (yani imanı zandan ibaret sayılanlar sadece iniş sebeplerinde bahsedilen ile sınırlı değildir.) Ayet, kitap ve sünnetten dönüp de bu ikisinin dışında herhangi bir batıla başvuran herkesi yermektedir. Burada tâğüt ile kastedilen budur.”*

O halde;

Allah Teâlâ'nın hükümleri esas alınmaksızın, O'nun hükümlerine temelden aykırı Atatürk ilke ve inkılapları, demokrasi ve insan özgürlükleri baz alınarak çıkartılmış olan ve insanların önünde yargılandıkları ve her hangi bir anlaşmazlık halinde müracaat ettikleri beşerî kanunlar,

Bu kanunlarla hüküm veren mahkeme hâkimleri,

Bu kanunları çıkarma makamında olan parlamenterler/milletvekilleri; yani her türlü konuda; hem Allah'ın haklarında açık hükümler belirlediği konularda, hem de idari konularda, 'Allah bu konu hakkında ne diyor' buna bakmaksızın/O'nun hükümlerine bağlı kalmadan, Atatürk ilke ve inkılaplarına, demokrasiye ve insan özgürlüklerine uygun olması şartıyla kanun çıkarma yetkisini üstlenmiş, başka bir ifadeyle Allah Teâlâ'nın kayıtsız şartsız/mutlak kanun koyma hakkını gasp etmiş parlamenterler/milletvekilleri,

(Ara Not: Eğer ki insanların ihtilaf halinde müracaat ettikleri tâğûtî mahkeme hâkimleri ayetin ifadesiyle tâğüt iseler, o halde bu hakimlerin kendisiyle insanlar arasında hüküm verdikleri kanunları çıkaranlar evleviyetle tâğütturlar. Ayrıca parlamenterler, demokratik seçimlerde milletin Allah Teâlâ'nın bu hakkını kendilerine vermesi sebebiyle Allah'tan başka ibadet edilenler zümresine dahil olmakta, yani tâğüt olmaktadır. Zira kayıtsız şartsız egemenlik yetkisi hiç şüphesiz yalnızca Allah'a ait olan bir yetkiyse, o

zaman bu yetkiyi başkalarına vermek sadece Allah'a sarfedilmesi gereken bir ibadeti Allah'tan başkalarına sarfetmektir.)

Parlamentelerin kanun çıkarırlarken bağlı oldukları, esas edindikleri, kendisine müracaat ettikleri Atatürk ilke ve inkılapları,

Allah Teâlâ'yı kayıtsız şartsız egemen/mutlak kanun koyucu olarak kabul etmeyen demokrasi, laiklik gibi günümüz toplumların kendisiyle yönetildiği bütün beşerî sistemler,

Allah Teâlâ'nın hükümlerine apaçık zıt, insanlar üzerinde hükmedici konumunda olan örf-adetler ve töreler,

Bunlarla hüküm veren aşiret reisleri, Allah Teâlâ'nın ve bütün peygamberlerin bizlerden reddetmemizi istedikleri tâğüt sınıfından değiller midir?

b) Bir başka ayetinde Rabbimiz Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

“Allah iman edenlerin dostudur. Onları karanlıklardan aydınlığa (imana) çıkarır. Kafirlerin dostları ise tâğüt'tür. Onlar da onları aydınlıktan karanlıklara (küfre) çıkarırlar. İşte onlar cehennemliklerdir. Onlar orada ebedî kalacaklardır.” (Bakara 257)

Ayetten açıkça anlaşılıyor ki, insanları aydınlıktan (*imandan/tevhid'ten*) karanlıklara (*küfre/şirke*) çıkaran, bunun baş davetçiliğini yaparak insanların kendisine itaat ettiği her kimse tâğüt'tür. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

“Ey Âdemoğulları! Size, “şeytana ibadet etmeyin, çünkü o sizin apaçık bir düşmanınızdır” demedim mi?” (Yâsîn 60)

Önceden de söylediğimiz üzere insanların az bir kısmı dışında hiç kimse şeytanı sevmez, ona ibadet etmeyi kastetmez. O halde ayette ifade edilen şeytan'a ibadet etmekten maksat, küfre, şirke çağıran şeytana bu noktada (*küfürde, şirkte*) itaat etmektir. (Bkz: *Tefsîru't-Taberi, Zâdu'l-Mesîr; İbnu'l-Cevzî.*) Dolayısıyla, tâğüt; “Allah'ın dışında kendisine ibadet edilen” anlamında olduğuna ve küfrün, şirkin davetçiliğini yapanlara bu noktada itaat etmek onlara ibadet etmek anlamına geldiğine göre, o halde küfre, şirke çağıran her kimse şeytan gibi tâğüttür. Saptırıcı âlimler ve liderler, sihirbazlar ve kahinler, söyledikleri, yaptıkları ve davet ettikleri küfrî, şirkî şeylerde tabi oldukları için tâğüt zümresine girmektedirler.

Tâğüt Nasıl Reddedilir?

Yazının baş taraflarında belirtmiştik ki, Allah Teâlâ imanımızın katında kabul olabilmemesi, bizlerin İslam/tevhid dairesine girebilmesi için tâğut'u reddetmemizi şart koşmuştur. Peki tâğut nasıl reddedilir? Bunun cevabını Rabbimiz Teâlâ şöyle vermektedir:

“Andolsun ki biz her ümmete, Allah’a ibadet edin ve tâğut’tan kaçının diye (tebliğ etmeleri için) bir rasul göndermişizdir...” (Nahl 36)

“Tâğut’a ibadet etmekten kaçınıp Allah’a yönelenlere, işte onlara müjde vardır.” (Zümer 17)

Dikkat edilirse ilk ayette Allah Teâlâ, Rasulleri göndermesindeki gayenin kendisine ibadet etmek ve tâğut'tan kaçınmak olduğunu belirtmektedir. İkinci ayette ise tâğut'tan kaçınmanın nasıl gerçekleşeceğini ifade etmiştir ki, o da tâğut'a ibadet çeşitlerinden hiçbirini sarf etmemektir. Yani tâğut'u reddetmek demek, sadece Allah'a yapılması gereken ibadetlerden hiçbirini tâğut'a yöneltmemek demektir.

Buna göre, günümüzde tâğut'u reddetmemenin en belirgin şekillerinden bazılarını şöylece sıralayabiliriz:

İslam şeriatıyla değil de yalnızca Allah Teâlâ'ya ait olan kayıtsız şartsız egemenlik yetkisinin millet'e ait olduğu ilkesine dayanan demokrasi sistemiyle, Allah'ın belirlediği hükümlere aykırı kanunlarla yönetilmeyi istemek,

Demokrasinin olmazsa olmaz bir parçası olan, Kur'ân ve sünneti değil de Atatürk ilke ve inkılaplarını ve insan özgürlüklerini esas alarak her türlü konuda kanun koyma yetkisini (*yani Allah'ın hakkını*) parlamenterlere vermek anlamına gelen demokratik seçimlere katılmak,

Allah'ı Teâlâ'yı hiçe sayan demokrasi sistemini ve bu sistemin gölgesinde çıkarılmış olan kanunları dış güçlerden korumak için yaptırılan askerlik görevini ve iç güçlerden korumak anlamına gelen polislik görevini yapmak,

Beşerî bir kanunu Allah'ın hükmünden daha üstün, kanunen yürürlükte olmaya daha elverişli görmek,

Herhangi bir anlaşmazlığın çözümü için İslam şeriatına göre hüküm veren bir hakeme müracaat etme imkanı varken Allah'ın hükümlerine bağlı kalmadan, O'nun kanunlarına zıt kanunlarla hüküm veren hakimlere/mahkemelere başvurmak,

Bir tür sıkıntı anında Allah'tan başka hali hazırda olmayan kimselere dua etmek/meded ummak/onlardan yardım istemek gibi açık bir küfre/şirke davet edenlerin bu çağrılarına icabet etmek...

Evet, bunlardan herhangi birini yapmak tâğüt'u reddetmemek, bütün bunlardan kaçınmak ise tâğüt'u reddetmek demektir.

Ve'l-hamdu lillâhi Rabbi'l-âlemîn.

1- *"Kopması mümkün olmayan sapasağlam bir kulp"* ile neyin kastedildiğine dair, İman, İslam, Kur'ân, Lâ ilâhe illallah ve Allah için sevmek-Allah için buğzetmek yorumları yapılmıştır. (Örneğin bkz: *Tefsîru'l-Kur'âni'l-Azîm, İbn Kesîr.*) İbni Kesîr ve Kurtubî'nin de dediği gibi aslında bu yorumların hepsi tek bir manaya dönmekte, aralarında bir çelişki bulunmamaktadır. Yani sağlam kulp, *"dinin aslı/esası"* demektir.

2- El-Vâkidî (*rahimehullah*) şöyle söylemiştir: *"Kur'ân'da geçen karanlıklar ve aydınlık ifadelerinin hepsiyle kastedilen küfür ve imandır."* (*Tefsîru'l-Beğavî, Bakara 257. ayetin tefsiri.*)

3- 3. sırada zikredilen tâğüt 2. olarak zikredilen tâğüt'tan daha fazla haddi aşmış olmalıdır. Zira 2. olarak zikredilen tâğüt, insanları kendisine ibadete çağırmaksızın kendisine yöneltilen ibadetten razı olup, diğeri ise bu cürme insanları kendisine ibadete çağırma cürmünü de ekleyen bir tâğüt'tur.

4- Şeyh Muhammed'in (*rahimehullah*) bu söyledikleri, *"el-Usûlü's-Selâse"* adlı risalesinde geçmektedir. Şeyh *"et-Tâğût"* adlı risalesinde ise burada 3. olarak saydığı baş tâğüt'u zikretmeyip, yukarıda geçenlerin dışında *"Allah'ın hükümlerini değiştiren zalim hakim"*i zikretmiştir. O halde Şeyh toplam 6 baş tâğüt saymış olmaktadır. Şeyh Muhammed bu maddelerin her birini delillendirmiştir. Uzatmamak için buraya almadık.